

Összefoglaló

a Mátrai Gyógyintézet Norvég Finanszírozási Mechanizmus által támogatott, „Megújuló energiát felhasználó fűtési rendszer a környezetszennyező, pakura alapú kazánok kiváltására” elnevezésű projektjéről.

A Mátrai Gyógyintézet (MÁGY) Magyarország egyetlen magaslati (szubalpin) klímával rendelkező éghajlatú gyógyintézete, mely gyógyászati szakterületén az elmúlt évtizedekben is országos és regionális ellátást nyújtott. A helyi gyógytényezők speciális hatását a betegek gyógyítására és rehabilitációjára orvosi tanulmányok bizonyítják.

Az Intézet két telephellyel működik: a mátraházi telephely Mátrai Magyar (Királyi) Gyógyintézet néven 1932-ben nyílt meg, mint Közép-kelet Európa legmodernebb és Magyarország legnagyobb közegészségügyi intézménye. 300 ágyon fogadta a tbc-ben és egyéb légzőszervi betegségekben szenvedőket. A kékestetői telephely, az ország első klimatikus gyógyszállója szintén 1932-ben épült fel. A gyógyító tevékenység jelenleg mindkét egységében működik. Az aktív ágyak Heves megye tüdőgyógyászati betegeinek ellátását szolgálják, ezen belül kiemelendő az intézmény onkológiai tevékenysége. A rehabilitációs és krónikus ágyakra országos beutalási lehetőség van, a speciális klimatikus adottságokra alapozva. A Mátrai Gyógyintézet az elmúlt években végrehajtott szakmai és infrastrukturális fejlesztései nyomán a korábbi aktív pulmonológiai ellátás mellett képes a pulmonológiai betegek onkológiai ellátására is. Onkológiai decentrumként működik.

A MÁGY mindkét telephelyén pakurával működő fűtési rendszere súlyosan környezetszennyező, műszaki állapota elavult. További probléma, hogy a MÁGY olajtartályainak engedélyei ideiglenesek. A fűtési rendszer fenntartásához megújítást biztosító műszaki változtatásokra, ezekhez viszont komoly anyagi befektetésre van szükség. Figyelembe véve a MÁGY szakmai profilját, továbbá azt, hogy az Intézmény a Mátrai Tájvédelmi Körzetben található, kiemelten fontos, hogy a MÁGY egy hosszútávon fenntartható, egyben környezetbarát megoldást alakítson ki.

Mindamellet, hogy az Intézmény évek óta kiegyensúlyozott, saját erős fejlesztéseket biztosító gazdálkodást folytat, a szükséges infrastrukturális fejlesztést a MÁGY nem tudja (teljes mértékben) saját erőből kigazdálkodni.

Az Intézmény az EGT és Norvég Finanszírozási Mechanizmusok keretében meghirdetett többkörös felhívásra sikeres projekttervet nyújtott be. A pályázat 804 millió forintos támogatást nyert el, melyhez a MÁGY közel 145 millió forintos önerőt biztosított. 2009. július 27-én, Mátraházán ünnepélyes keretek között megtörtént a projekt végrehajtási szerződésének aláírása melynek értelmében, a Mátrai Gyógyintézetben a legnagyobb, legösszetettebb felújítás, rekonstrukció kezdődhetett meg annak 79 éves fennállása óta.

A projekt közvetlen célja, a MÁGY fűtésrendszerének korszerűsítését és energiagazdálkodásának racionalizálását biztosító többlépcsős program első ütemeként a mátraházai főépület környezetszennyező fűtésének kiváltása megújuló energiaforrásokra alapozott megoldással, a környezetszennyezés csökkentése mellett.

A mintegy másfél évig tartó műszaki előkészítés, az alternatív megoldások értékelése, energetikai próbák és méretezések után került sor a legújabb generációs levegő - levegő hőcserélős rendszer kiválasztásra. A levegő hőjét hasznosító hőszivattyúk óriási előnye, hogy bárhová könnyen telepíthetők, és telepítési költségük az egyéb hőszivattyúkhöz képest viszonylag alacsony.

A projekt során felújításra került a mátraházai főépület teljes fűtési rendszere: megújuló, levegős - levegős hőszivattyús energiát felhasználó VRV technológiára cseréltük a pakurát felhasználó technológiát. Az alkalmazott technológia, a számítógép vezérelt központi egysége révén lehetővé teszi, hogy a rendszer egységeire lebontva legyen beállítva, és működtetve az aktuális igények szerint (helységenként egyedileg és központilag állítható az elérni kívánt hőmérséklet). Ezen felül kicseréltünk minden nyílászárót és elkészült az épület teljes, külső hőszigetelése. A három tevékenység együttesen biztosítja, hogy a jelenleginél lényegesen hatékonyabban és környezet kímélően üzemeltethető a Gyógyintézet. A projekt eredményeképp a MÁGY energiaköltségei hozzávetőlegesen 30 %-ra csökkennek majd éves szinten, ezen felül további megtakarítást jelent a MÁGY számára, hogy az egyik legkorszerűbb rendszer karbantartása sokkal olcsóbb, mint az elavult, környezetvédelmi előírásoknak már nem megfelelő pakura alapú rendszer fenntartása, ideértve a pakura kazánok, csővezetékek felújítását is.

A projekt egyediségét mutatja, hogy:

- először történt ilyen volumenű projekt egy védett, közel nyolcvan éves épületben (17.000 m² fal hőszigetelése, 866 eltérő méretű és típusú ablak és 144 eltérő méretű és típusú ajtó kicserélése)
- először került ilyen volumenben alkalmazásra a legújabb technológiájú levegő-levegő hőszivattyús rendszer
- először került megvalósításra egy ilyen volumenű projekt egészségügyi intézményben
- a projektvégrehajtás során végig fenntartottuk a 100 %-os ellátási kapacitást

A projekt keretén belül kialakult új fűtési struktúra tehát hosszabb távon lehetővé teszi, hogy a kiemelt környezeti szempontok mellett a jelenleginél olcsóbban üzemeltethető megoldás valósuljon meg. Ez lehetőséget biztosít az intézmény számára, hogy az így felszabaduló erőforrásait a szakmai területek további bővítésére, fejlesztésére fordítsa.

A MÁGY dolgozói számára a működés biztonságát, a tervezett fejlesztések megvalósításának egyik lényeges feltételét, és a légszennyezés csökkentésével az egészségesebb környezetet biztosítja a projekt. A projekt során kialakított új, minőségi munkahelyeken kevésbé megterhelő körülmények között kell a munkavállalóknak dolgozniuk. A projekt továbbá egy számottevően egészségesebb környezetet, biztosít a MÁGY légzőszervi betegek számára, így hozzájárul a hatékonyabb gyógykezeléshez, a könnyebb gyógyuláshoz. A MÁGY tágabb környezetére is egyértelműen pozitív hatással van a projekt, hisz a Mátrába érkező látogatók, turisták egy tisztább, egészségesebb környezettel találkozhatnak.

Nagy örömünkre szolgál, hogy a fenti projekt sikeres befejezésével egy időben, közel másfél éves előkészítő munka után el tudjuk indítani a fejlesztések második lépcsőjét, aminek keretében két KEOP pályázati támogatással a mátraházi telephely összes többi épületénél is. El fogjuk végezni a hőszigeteléseket, a nyílászáró cseréket és a levegő-levegő hőszivattyús fűtési és használati meleg víz előállító technológiát is üzembe állítjuk, mely felügyelet és vezérlés szempontjából egységet fog alkotni a most üzembe állított rendszerrel.

Sajnos a főépület használati meleg víz rendszerét a Norvég projektben pénzügyi korlátok, a két KEOP projektben adminisztratív korlátok miatt nem tudtuk lecserélni a pakura bázisról,

ezért az elmúlt hónapban a főépület meleg víz ellátását biztosító, az előzőekhez hasonló technológiájú rendszer kiépítésére pályázatot adtunk be a KEOP keretében.

Következő lépésben a megújuló pályázati lehetőségek függvényében a fenti rendszereket ki kívánjuk bővíteni a kékestetői telephely épületeivel is.

Szintén nagy örömünkre szolgál, hogy a Magyar Szlovák Együttműködési Programok keretében, három projektünk nyert támogatást, mellyel szlovák partner kórházainkkal meg kívánjuk oldani a két ország egymással határos, egészségügyi ellátás szempontjából is hátrányos helyzetű régióiban a lakosság prevenciós szűrését, egy széles körű diagnosztikai vizsgálatokat biztosító, onkológiai és kardiovaszkuláris szűrőbusszal, valamint a röntgen diagnosztikát minőségileg támogató teleradiológiai rendszer bevezetésével.

